

WEB TASARIM I

Öğr. Gör. M. Mutlu YAPICI

Ankara Üniversitesi
Elmadağ Meslek Yüksekokulu

Ders İzlencesi

Hafta	Modüller/İçerik/Konular
1. Hafta	Oturum yönetimi
2. Hafta	PHP Yazım Notasyonu ve Değişken Çözümleme
3. Hafta	PHP de tarih saat işlemleri
4. Hafta	PHP de sabit değerler, sihirli sabitler ve süper değişkenler
5. Hafta	PHP de sunucu (server) bilgileri işlemleri
6. Hafta	Exit() ve die() fonksiyonları
7. Hafta	Cookies kullanımı ve oturum yönetimi
8. Hafta	Session kullanımı ve oturum yönetimi
9. Hafta	
10. Hafta	
11. Hafta	
12. Hafta	
13. Hafta	
14. Hafta	

Bu Ünite de Ele Alınan Konular

- PHP Yazım Notasyonu ve Değişken Çözümleme
- PHP de tarih saat işlemleri
- PHP de sabit değer ve süper sabit değer işlemleri
- PHP de sunucu (server) bilgileri işlemleri
- Exit() ve die() fonksiyonları
- Cookies kullanımı ve oturum yönetimi
- Session kullanımı ve oturum yönetimi

Ders Kazanımları

Bu bölümü Bitirdiğimizde,

- PHP Yazım Notasyonu ve Değişken Çözümleme
- PHP de tarih saat işlemleri
- PHP de sabit değer ve süper sabit değer işlemleri
- PHP de sunucu (server) bilgileri işlemleri
- Exit() ve die() fonksiyonları
- Cookies kullanımı ve oturum yönetimi
- Session kullanımı ve oturum yönetimi

öğrenmiş olacaksınız.

PHP'de Değişken Çözümleme

Bu bölümde PHP için önemli noktalardan biri olan istemci ve sunucu taraflı oturum yönetimi biçimlerini ayrı ayrı ele alacağız. Oturumların bilgilerinin sunucu ve istemci tarafında tutulmalarının avantaj ve dezavantajlı yanlarına bakacağız.

Ayrıca PHP de işimizi kolaylaştıracak bir çok yazım notasyonu, fonksiyon ve global tanımlı değişkenlere değineceğiz.

PHP'de Değişken Çözümleme

PHP de değişkenleri normal metinlerle birlikte kullanmanın birkaç yolunu şimdiye kadar öğrendik. Hatırlayacak olursanız, bazı değişkenleri direk olarak tırnaklar arasında kullanabiliyoruz ama dizi gibi değişkenleri direkt tırnak içerisinde kullandığımızda değerlerine erişemiyoruz bu yüzden de nokta bağlaçları kullanarak metinlere bağlıyoruz. Şimdi bu olayı örnek üzerinde görelim.

PHP'de Değişken Çözümleme

Öncelikle direkt olarak değişkeni tırnak içinde kullanalım.

```
$veri='Merhaba Dünya';
```

```
echo "Bu PHP dosyası içinde veri değişkeni $veri değerine sahiptir.";
```

Bu örneğin çıktısı: Bu PHP dosyası içinde veri değişkeni Merhaba Dünya değerine sahiptir.

Görüldüğü gibi **\$veri** değişkeninin değeri ekrana yazdırıldı. Ancak bu bir dizi olsaydı aşağıdaki gibi;

```
$veri['merhaba']='Merhaba Dünya';
```

```
echo "Bu PHP dosyası içinde veri değişkeni $veri['merhaba'] değerine sahiptir.";
```

Çıktısı hata mesajı olur:

```
Parse error: syntax error, unexpected " (T_ENCAPSED_AND_WHITESPACE), expecting identifier  
in formdeneme.php on line 5
```

Bu gibi durumlarda kullanılacak iki farklı yöntem vardır. Birincisi dizi değişkeninden önce ve sonra tırnakları kapatıp noktalarla bağlamak;

```
echo "Bu PHP dosyası içinde veri değişkeni ". $veri['merhaba'] . "değerine sahiptir.";
```

İkincisi ise süslü parantezler arasına almaktır; **parantezler arası boşluk olmamalı**

```
echo "Bu PHP dosyası içinde veri değişkeni { $veri['merhaba'] } değerine sahiptir.";
```

PHP'de Tarih ve Zaman İşlemleri

PHP de tarih zaman işlemleri için kullanılan, `date()`, `getdate()`, `mktime()`, `datetime()`, `time()`, `date_default_timezone_set()`, `date_default_timezone_get()` gibi fonksiyonlar kullanılmaktadır.

PHP de o anki sunucu saatini `date()` yada `getdate()` fonksiyonları ile alabilirsiniz.

```
string date ( string $biçim [, int $zaman_damgası ] )
```

date() Fonksiyonun içerisine parametre olarak göndereceğiniz bilgiler doğrultusunda size tarih saat formatını döndürür. İçerisine yazılacak parametre ve karşılıkları kısaca bir sonraki sunumda bulabilirsiniz. Tüm formatları görmek için internet sitesi phpmanual.net adresine bakabilirsiniz.

```
echo date('d M Y H:i:s'); //çıktısı 26 Nov 2016 14:08:49
```

Yukarıdaki kodda time zone ayarlaması olmadığı için hata verdiğini görebilirsiniz. Bu hatayı önlemek isterseniz bağlı olduğunuz time zone (zaman bölgesini) ayarlamalısınız. Ayarlamak için `date_default_timezone_set()` fonksiyonunu, zaman bölgesi değerini almak için `date_default_timezone_get()` fonksiyonunu kullanabilirsiniz.

```
echo "Zaman Bölgeniz : ".date_default_timezone_get();//Zaman Bölgeniz : UTC
date_default_timezone_set('Europe/Istanbul');
echo date('d M Y H:i:s'); //26 Nov 2016 14:08:49
```


PHP'de Tarih ve Zaman İşlemleri

Biçim	Açıklama	Örnek
<i>d</i>	Günlerin iki haneli gösterimi	01'den 31'e
<i>D</i>	Günlerinin üç harfli metinsel gösterimi	Pzt'den Paz'a
<i>j</i>	Günlerinin sıfır dolgusuz gösterimi	1'den 31'e
<i>l</i> (küçük 'L' harfi)	Hafta günlerinin tam metinsel gösterimi	Pazar'dan Cumartes'iy
<i>m</i>	Ayın sıfır dolgulu sayısal gösterimi	01'den 12'ye
<i>M</i>	Ayın üç karakterli, metinsel kısa gösterimi	
<i>Y</i>	Yılın 4 haneli sayısal, tam gösterimi	Örnekler: 1999 ya da 2003gibi
<i>y</i>	Yılın iki haneli gösterimi	Örnekler: 99 ya da 03 gibi
<i>h</i>	Saatin, 12-saatlik sıfır dolgulu gösterimi	01'den 12'ye
<i>H</i>	Saatin, 24-saatlik sıfır dolgulu gösterimi	00'dan 23'e
<i>i</i>	Sıfır dolgulu dakika gösterimi	00 ile 59 arasında
<i>s</i>	Sıfır dolgulu saniye gösterimi	00 ile 59 arasında
<i>a</i>	Küçük harfli öğleden önce ve öğleden sonra	am ya da pm
<i>A</i>	Büyük harfli öğleden önce ve öğleden sonra	AM ya da PM

PHP'de Tarih ve Zaman İşlemleri

PHP de o anki sunucu saatini `getdate()` fonksiyonları ile de alabilirsiniz. Bu fonksiyonda eğer bir zaman damgasını parametre olarak vererseniz o zamanın verilerini gün ay yıl vs. gibi parçalayarak dizi halinde döndürür. Bir parametre vermezseniz o anki zamanın bilgilerini döndürür.

```
array getdate ( [ int $zaman_damgası ] )
```

```
$tarih=getdate();
```

```
print_r($tarih); //Array( [seconds] => 32 [minutes] => 39 [hours] => 14 [mday] => 26 [wday] => 6 [mon] => 11 [year] => 2016 [yday] => 330 [weekday] => Saturday [month] => November [0] => 1480163972 )
```

```
$tarih=getdate(mktime(2,0,0,1,1,1970));
```

```
print_r($tarih); //Array ( [seconds] => 0 [minutes] => 0 [hours] => 2 [mday] => 1 [wday] => 4 [mon] => 1 [year] => 1970 [yday] => 0 [weekday] => Thursday [month] => January [0] => 0 )
```

PHP'de Tarih ve Zaman İşlemleri

Önceki sunumlarda çokça duyduğunuz zaman damgası nedir? Şimdi bu kavramı açıklayalım zaman damgası geçen tüm zamanın saniye cinsinden ifadesine denir. Bunun hesaplamasını zaten biliyorsunuz örnek olarak 30 günlük 1 ayı saniyeye çevirirsek, $60*60*24*30$ şeklinde olur.

Time() fonksiyonu o anki zamanın damgasını yani saniye cinsinden değerini döndürür.

```
echo time();//1480165226
```

Mktime() fonksiyonu ise Linux tabanlı zaman damgası döndürür bu zamanın başlangıcı 1 ocak 1970 ten itibaren başlar. Yani 1 ocak 1970 ten itibaren ekleyerek hesaplıyor.

```
echo mktime();//1480165226
```

```
echo mktime(2,0,0,1,1,1970);//0
```

PHP'de Tarih ve Zaman İşlemleri

Aşağıdaki kodları çalıştırırsanız bulunduğunuz aya ait takvimi oluşturacaktır.

```
$gun= date("d");//o anki günü alalım
$ay= date("m");//o anki ayı alalım
$yil= date("Y");//o anki yılı alalım
$toplamgun= date("t");//oaydaki toplam gün sayısını alalım
$buayaaitarih= getdate( mktime( 0,0,0,$ay,1,$yil)); //o yılın ilk gününden itibaren tarih bilgisini oluşturalım
$baslangicgunu=$buayaaitarih["wday"]; //o ayın ilk gününün başlangıç noktası haftanın kaçınıcı günü
```

```
$sonuc=<<<tablo
  <table border="1" cellpadding="10px">
    <tr><th> PZT</th><th> SAL</th><th> ÇAR</th><th> PER</th><th> CUM</th><th> CTS</th><th> PAZ</th> </tr>
  tablo;
  for($i=1;$i<($toplamgun+$baslangicgunu);$i++)
  { $renk="";
    if(($i-1)%7==0)//her hafta için bir satır ekleyelim
      $sonuc.="<tr>";
    if(($i-$baslangicgunu+1)==$gun)
      $renk="style='background-color:lightblue;'";
    //eğer ilk gün haftanın ilk günü değilse kayması gerekir
    $sonuc.=( $baslangicgunu>$i)? "<td>&nbsp;</td>":"<td $renk>".($i-$baslangicgunu+1)."</td>";

    if(($i)%7==0)//her hafta sonu için bir satır kapatalım
      $sonuc.="<tr>";
  }
  echo $sonuc."</table>";
```

Bugün : 1 November 2016

PZT	SAL	ÇAR	PER	CUM	CTS	PAZ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Yandaki resimde görüldüğü gibi oluşturduğumuz ay takviminin üstündeki tarih formatı İngilizce Türkçe yapmak isterseniz;

```
Setlocale (LC_TIME, 'tr_TR', 'turkish');
echo "<br><br> Bugün : ".strftime("%d %B %Y %A");
```

PHP'de Tarih ve Zaman İşlemleri

Facebook gibi sayfalarda bolca örneğini gördüğümüz bir işlemin gerçekleşmesinden itibaren geçen süreyi hesaplamak için, o andan işlemin gerçekleştiği çıkartmamız gerekmektedir. Bunun için o işlemin yapıldığı anı alıp zaman damgasına yani snaiye formatına çevirmeliyiz. Bir string tarih verisini zaman damgasına strtotime(); fonksiyonu ile çevirebiliriz.

strtotime ([string yıl-ay-gün saat:dakika:saniye])

şeklinde kullanılmaktadır. İçerisine yazılacak tarih formatı gösterildiği sıra ve formatta olmalıdır.

Örnek;

```
$tarih="2016-10-20 12:55:30";//veritabanından geldiğini düşünelim
```

```
$isinYapildigiZaman= strtotime ($tarih);
```

```
$suankiZaman= time();
```

```
echo "<br>İşin Yapıldığı Zaman : $isinYapildigiZaman <br>
```

```
$uanki Zaman : $suankiZaman <br>
```

```
Zaman Farkı : ". ($suankiZaman -$isinYapildigiZaman)." <br>";
```

Tabi ki üstteki sonuçlar saniye cinsinden bunları dakika, saat, gün, ay ve yıla çevirmeliyiz.

```
$fark=($suankiZaman - $isinYapildigiZaman);
```

```
$yil=(int)($fark/(365*24*60*60));//gün*saat*dakika*saniye;
```

```
$ay=(int)($fark/(30*24*60*60));//gün*saat*dakika*saniye;
```

```
$hafta=(int)($fark/(7*24*60*60));//gün*saat*dakika*saniye;
```

```
$gun=(int)($fark/(24*60*60));//saat*dakika*saniye;
```

```
$saat=(int)($fark/(60*60));//dakika*saniye;
```

```
Echo "Zaman Farkı : Yıl = ".$yil." Ay = $ay Hafta = $hafta Gün = $gun Saat= $saat <br>";
```

PHP'de Sabit ve Sihirli Sabitler

PHP de işlerimizi kolaylaştıran bazı sabit değerli elemanlar tanımlayabilmekteyiz. Bunu daha önce Define(); fonksiyonu ile yapmış ve örneklerini görmüştük.

```
Define('pi',3.14);
```

echo pi;//3.14 şeklinde pi isimli bir değişken tanımlayabiliriz. Sabitleri çağırırken \$ işareti kullanmayz.

PHP de tanımlı gelen bazı sabitler bize sunucu, tarayıcı ve diğer çevresel birimler hakkında bilgi sunarlar. Bu tür değişkenlere sihirli sabitler deriz. PHP de oldukça fazla bu türden sabit değerler vardır. Biz en çok kullanılan bir kaçına bakacağız.

Biçim	Açıklama
__FILE__	İçinde bulunduğu dosyanın adı ve yol bilgisini verir
__LINE__	İçinde bulunduğu dosyanın bulunduğu satır sayısını verir
PHP_VERSION	Php sunucusunun versiyonunu verir
PHP_OS	PHP nin çalıştığı işletim sistemini verir
__DIR__	Çalıştığı dosyanın dizin bilgisini verir.

PHP'de Sabit ve Sihirli Sabitler

Biçim	Açıklama
<code>__FILE__</code>	İçinde bulunduğu dosyanın adı ve yol bilgisini verir
<code>__LINE__</code>	İçinde bulunduğu dosyanın bulunduğu satır sayısını verir
<code>PHP_VERSION</code>	Php sunucusunun versiyonunu verir
<code>PHP_OS</code>	PHP nin çalıştığı işletim sistemini verir
<code>__DIR__</code>	Çalıştığı dosyanın dizin bilgisini verir.

Örnek;

```
Echo "Dosyanın Bulunduğu Yer = ". __FILE__;  
Echo "<br>";  
Echo " Sunucudaki PHP Versiyonu = ". PHP_VERSION;  
Echo "<br>";  
Echo "Sunucu İşletim Sistemi = ". PHP_OS;  
Echo "<br>";  
Echo "Kodun Bulunduğu Yer = ". __LINE__ ." Satır";  
Echo "<br>";  
Echo "Dosyanın Bulunduğu Dizin = ". __DIR__;
```

Dosyanın Bulunduğu Yer = C:\Users\Happy\Desktop\USBWebserver v8.6\root\formdeneme.php

Sunucudaki PHP Versiyonu = 5.4.17

Sunucu İşletim Sistemi = WINNT

Kodun Bulunduğu Yer = 9. Satır

Dosyanın Bulunduğu Dizin = C:\Users\Happy\Desktop\USBWebserver v8.6\root

PHP'de Sunucu Bilgilerini Alma

Biçim	Açıklama
DOCUMENT_ROOT	php dosyalarınızın çalıştığı klasörün adresini verir
HTTP_REFERER	Sayfaya erişen sunucu adresini verir.
HTTP_USER_AGENT	Tarayıcının türünü ve versiyonunu verir.
QUERY_STRING	GET le gönderilen verileri alır
REMOTE_ADDR	Bağlanan kişinin IP adresini alabilirsiniz
SERVER_NAME	Sunucunun adını verir
SERVER_PORT	Sunucunun portunu verir

Örnek;

Tüm bu kodlar `$_SERVER[ ]` ; Global değişkeni ile birlikte kullanılır. Kullanım şekili

```
echo $_SERVER[ ' Kodun Adı' ];
```

.

PHP'de Sunucu Bilgilerini Alma

echo

```
"<b>DOCUMENT_ROOT = </b>". $_SERVER ['DOCUMENT_ROOT'].'<br>'.  
"<b>HTTP_REFERER = </b>". $_SERVER ['HTTP_REFERER'].'<br>'.  
"<b>HTTP_USER_AGENT = </b>". $_SERVER ['HTTP_USER_AGENT'].'<br>'.  
"<b>QUERY_STRING = </b>". $_SERVER ['QUERY_STRING'].'<br>'.  
"<b>REMOTE_ADDR = </b>". $_SERVER ['REMOTE_ADDR'].'<br>'.  
"<b>SERVER_NAME = </b>". $_SERVER ['SERVER_NAME'].'<br>'.  
"<b>SERVER_PORT = </b>". $_SERVER ['SERVER_PORT'];
```

```
DOCUMENT_ROOT = C:/Users/Happy/Desktop/USBWebserver v8.6/root  
HTTP_REFERER = http://localhost:8080/formdeneme.php?ay=3  
HTTP_USER_AGENT = Mozilla/5.0 (Windows NT 6.1; WOW64; rv:49.0) Gecko/20100101 Firefox/49.0  
QUERY_STRING = ay=4  
REMOTE_ADDR = ::1  
SERVER_NAME = localhost  
SERVER_PORT = 8080
```

PHP'de Sunucu Bilgilerini Alma

İp adresine göre kişilerin nereden geldiğini bulduran bir uygulama yapalım. Bu uygulama için aslında var olan bir ip izleyici web sitesini kullanacağız. Bu siteye göndereceğimiz ip'yi taratıp internet sayfasının tüm bilgilerini `file_get_Contents()` fonksiyonuyla çekeceğiz. Daha sonra da `preg_match_all()` fonksiyonu ile sadece sitenin istediğimiz kısmındaki kodlarını alıp ekrana yazacağız.

```
$url="85.99.132.198";
```

```
$veri= file_get_contents("https://tools.keycdn.com/geo?host=".$ip);
```

```
preg_match_all("/<table class=\"table table-hover table-condensed\">([^\"]*?)</table>/", $veri,  
$output);
```

```
print_r($output);
```

```
echo($output[0][0]);
```

Bu kodta `$ip` ye sabit bir veri vermek yerine sayfamıza gelen kullanıcının ipsini `$_SERVER['REMOTE_ADDR']` koduyla alıp verirsek sayfamıza gelen kişilerin nereden geldiklerini öğrenebiliriz. Bu uygulamayı localhostta yaptığımız için ben sabit bir ip verdim

PHP'de Sunucu Bilgilerini Alma

Şimdide `$_SERVER['HTTP_USER_AGENT']` fonksiyonunu kullanarak sayfamıza gelen kişilerin hangi işletim sistemini kullandığını ve hangi tarayıcıyı kullandığını tespit edelim.

```
$tarayici= $_SERVER['HTTP_USER_AGENT'];
```

```
$tipi="";      $sis="";
```

```
if( preg_match('/MSIE/i',$tarayici) && !preg_match('/Opera/i',$tarayici))
```

```
{ $tipi = 'Internet Explorer'; }
```

```
else if( preg_match('/Firefox/i',$tarayici))
```

```
{ $tipi = 'Mozilla Firefox'; }
```

```
else if( preg_match('/Chrome/i',$tarayici))
```

```
{ $tipi = 'Google Chrome'; }
```

```
else if( preg_match('/Safari/i',$tarayici))
```

```
{ $tipi = 'Apple Safari'; }
```

```
else if( preg_match('/Opera/i',$tarayici))
```

```
{ $tipi = 'Opera'; }
```

```
else if( preg_match('/Netscape/i',$tarayici))
```

```
{ $tipi = 'Netscape'; }
```

```
if ( preg_match('/linux/i', $tarayici)) {//////// işletim sistemi
```

```
    $sis = 'linux'; }
```

```
else if (preg_match('/macintosh|mac os x/i', $tarayici)) {
```

```
    $sis = 'mac'; }
```

```
else if ( preg_match('/windows|win32/i', $tarayici)) {
```

```
    $sis = 'windows'; }
```

```
echo "Kullanılan İşletim Sistemi = $sis Tarayıcı = ".$tipi;
```

PHP'de Die() ve Exit() Kullanımı

PHP de bazen kodların çalışmasını durdurmamız gerekebilir. **die('Mesajınız')** ve **exit()** fonksiyonları buldukları yerden itibaren PHP ve Diğer kodların çalışmasını durdururlar. Yani bu kodların altındaki kodlar çalışmayacaktır. İkisi arasındaki fark ise die() fonksiyonu ayrıca mesajda vermektedir. Önce içine yazılan mesajı ekrana basar ve sonra çalışmayı durdurur.

```
Echo "Birinci Kod Çalışıyor<br>";  
Echo "İkinci Kod Çalışıyor<br>";  
die("Çalışmayı Durdurdum <br>");  
Echo "Üçüncü Kod Çalışıyor<br>";
```

Birinci Kod Çalışıyor
İkinci Kod Çalışıyor
Çalışmayı Durdurdum

```
Echo "Birinci Kod Çalışıyor<br>";  
Echo "İkinci Kod Çalışıyor<br>";  
Exit();  
Echo "Üçüncü Kod Çalışıyor<br>";
```

Birinci Kod Çalışıyor
İkinci Kod Çalışıyor

PHP'de Cookie Yönetimi

Türkçede çerez de dediğimiz Cookie'ler web programlamada sayfamıza gelen kullanıcıların bilgilerini kendi bilgisayarları üzerinde tutmak istediğimizde sıklıkla kullanılmaktadır. Üye giriş işlemleri, online alışveriş işlemleri ve sepet uygulamaları gibi yerlerde sıklıkla kullanılmaktadır. SetCookie() fonksiyonu ile bir bilgiyi çerez dosyaları içerisine kaydedebilir ve daha sonra oradan okuyarak kullanabiliriz. Cookie kullanımında dikkat edilmesi gereken en önemli nokta bu dosyalar kullanıcının kendi bilgisayarında tutulduğu ve ufak bir kod yardımı ile istenilen internet sayfasından kolayca ulaşılabildiği için şifre gibi önemli bilgiler bu dosyalarda tutulmamalıdır. Fonksiyonun kullanım şekli;

Bool Setcookie (*degisken adı, degeri, zaman ayarı, erişim yolu, erişecek adres, https, httponly*);

- **Değişken adı** : Çereze kaydedilecek değişkenin ismi
- **Değeri** : Değişkenin değeri. Burada şifre gibi güvenlik önemi olan değerler saklanmamalı.
- **Zaman ayarı** : Zaman aşımını kontrol eden değerdir. oturumun hangi süre içerisinde açık kalacağını belirler.
- **Erişim yolu** : Bu parametre bize server üzerinde hangi kısımlarda oturumun etkili olacağını belirtir. Üyelerin sitedeki belli bir alana girmesine izin veriyorsak dizini belirtmeliyiz. Aksi taktirde '/' yazarak tüm sitede geçerli kılabiliriz.
- **Erişim yolu** : Çerezin kullanılabilceği site adını tanımlar. Sitenin subdomainli alt sitelerinde oturumun geçerli olmasını bu şekilde sağlarız.
- **https** : Çerezin güvenli bağlantı üzerinden kullanıcıya veri aktarımını istiyorsak bu değere *TRUE* yazmalıyız. Aksi taktirde bu değer *FALSE* döner.
- **Httponly** : Bu alan *TRUE* değer alırsa veri sadece http üzerinden aktarılır. Yani çereze JS gibi script dilleri ile erişim gerçekleşmez. Bu XSS saldırılarında kimlik hırsızlığı riskini azaltmaya yöneliktir. bkz([XSS](#))

PHP'de Cookie Yönetimi

//Çerezlerin kaydedildiği sayfa içi cookieKayit.php

```
Setcookie ("adi", "M. Mutlu YAPICI");  
echo "<a href='cookieOku.php'>Çerezi Okumak İçin Tıklayın</a>";
```

[Çerezi Okumak İçin Tıklayın](#)

//Çerezlerin okunacağı sayfa içi cookieOku.php

```
if( isset($_COOKIE['adi']))  
{  
    echo "<h2>Hoş Geldin {$_COOKIE['adi']}"; //çerezin değerini okuyoruz  
}else  
    echo "Kayıtlı Çerez Bulunamadı";
```

Hoş Geldin M. Mutlu YAPICI

Yukarıdaki kodları incelediğimizde ilk sayfada 'adi' değişkenine değer olarak 'M. Mutlu YAPICI' verisi kaydediliyor. Daha sonra bağlantıya tıklayarak gittiğimiz cerezoku.php sayfasında `$_COOKIE['adi']` komutu ile çerez içindeki 'adi' değişkeninin değeri okunup ekrana yazdırılıyor. Bu örneği bir de zaman sınırı koyarak deneyelim 10 saniye içinde okumak istersek okunsun yoksa çerez silinsin istiyoruz. Bunun için setcookie fonksiyonuna zaman kısıtını da ekleyeceğiz. Öncelikle time() fonksiyonu ile o anki zamanı alıp üzerine 10 saniye ekleyip çereze gönderelim.

//Çerezlerin kaydedildiği sayfa içi cookieKayit.php

```
$zaman = time()+10;  
Setcookie ("adi", "M. Mutlu YAPICI" , $zaman);
```

```
echo "<a href='cookieOku.php'>Çerezi Okumak İçin Tıklayın</a>";
```

Eğer 10 saniyeden sonra girerseniz

Kayıtlı Çerez Bulunamadı

PHP'de Cookie Yönetimi

Önceki son örnekte gördüğümüz gibi eğer cookie nin zamanını ayarlar ve o zamandan daha sonra erişmeye kalkarsanız çerezin kendisi silinirse de içindeki bilgiler silinir. Bu yöntemi her hangi bir cookie yi silmek için de kullanabilirsiniz. Cookie zamanını olduğunuz zamandan daha önceye atarsanız çerez silinmiş olur. **Eğer bir zaman vermezseniz tarayıcı kapatılana kadar çerezler saklanır.**

Şimdi bir sepet uygulaması yapalım. Basit olarak bir veritabanımızda birkaç ürün olacak ve bu ürünlere ait bilgiler bulunacak. Ürünler sayfamızda bu ürünler listelenecek ve altlarındaki sepete ekle butonuna tıklayınca, sepetimize eklenecek. Sepet bilgilerini ise cookie içerisinde tutacağız. Veritabanınız aşağıdaki gibi olabilir.

+ Seçenekler

					id	adi	aciklama	fiyat	kdv_orani	kargo	stok	resim
☐	 Düzenle	 Kopyala	 Sil	1	Kalem	Yumuşak Kurşun Kalem	2 8	3	100	resim/kursunkalem.jpg		
☐	 Düzenle	 Kopyala	 Sil	2	Kalem	Tükenmez Kalem	3 8	3	50	resim/tukenmezkalem.jpg		
☐	 Düzenle	 Kopyala	 Sil	3	Silgi	Kaliteli Yumuşak Silgi	2 5	3	200	resim/silgi.jpg		
☐	 Düzenle	 Kopyala	 Sil	4	Kitap	TEOG Test Kitabı	25 18	3	150	resim/testkitabi.jpg		
☐	 Düzenle	 Kopyala	 Sil	5	Defter	5 orta çizgili harita metod	10 18	3	200	resim/defter.jpg		

PHP'de Cookie Yönetimi

Siparis.php dosyamızın içeriği;

```
<?php ///ürünlerimizi öncelikle veritabanından çekip listeleyelim
```

```
$vt=new mysqli("localhost","root","usbw","satis");
```

```
if(!$vt)
```

```
die("Veritabanı sunucu bağlantı hatası".$vt->error());
```

```
if(isset($_GET)) ///eğer veri geliyorsa
```

```
{
```

```
if(!empty($_GET['gorev']) && !empty($_GET['urunid']))
```

```
{
```

```
extract($_GET);
```

```
///önce daha önceden ürün varmı çerezleri alalım
```

```
if(isset($_COOKIE['sepet']))
```

```
{
```

```
$sepetDizisi=unserialize($_COOKIE['sepet']);
```


PHP'de Cookie Yönetimi

Siparis.php dosyamızın içeriği; (DEVAMI)

```
        }else
            $sepetDizisi="";

switch($gorev)
{
    case"urun_ekle"://ürünü eklemek için ürüne ait idyi alıp
        //önce bu ürün daha önceden eklenmimi bakalım eklenmişse sadece adetini artıralım

        if(isset($sepetDizisi[$urunid]))
            {
                $sepetDizisi[$urunid]['adet']++;
            }else{
                //cereze yeni ürün ekleyelim

                //önce ürüne ait bilgileri alalım
                $sql="SELECT * FROM `urunler` WHERE
`id`=$urunid LIMIT 1";

                $sorgu=$vt->prepare($sql);
                $sorgu->execute();
                $sonuc=$sorgu->get_result();
                $v=$sonuc->fetch_assoc();
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Siparis.php dosyamızın içeriği;(DEVAMI)

```
$sepetDizisi[$v['id']]=array('id'=>$v['id'],'adi'=>$v['adi'],'fiyat'=>$v['fiyat'],'adet'=>1);
                                $sorgu->free_result();

    $sorgu->close();
    }

    break;
case"urun_sil":
    ///ürün silmek te eklemekle aynı mantıkla eğer ürün adedi 1 den fazla ise 1 azalt değilse sil
    if(isset($sepetDizisi[$urunid]))/////ürün varmı diye bakıyoruz
    {
        if($sepetDizisi[$urunid]['adet']>1)
            $sepetDizisi[$urunid]['adet']--;
        else
            unset($sepetDizisi[$urunid]);
    }

    break;
}
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Siparis.php dosyamızın içeriği;(DEVAMI)

```
        /////şimdi cerezin son halini kaydedelim
        echo (setcookie("sepet",serialize($sepetDizisi))?"Ürün Eklendi":"Ürün Eklenemedi" ;
    }
}
$sql="SELECT * FROM `urunler`";
$vt->set_charset("utf8");
$sorgu=$vt->prepare($sql);
if($sorgu)
{
    $sorgu->execute();
    $veri=$sorgu->get_result();
    echo"        <section> ";
    while($a=$veri->fetch_assoc())
    {
        echo " <style>
            table: hover{
background-color:RGBA(250,200,200,0.5);
transition:background 0.5s;
            }
    }
}
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Siparis.php dosyamızın içeriği;(DEVAMI)

```
table{
    border:2px solid lightblue;
    border-radius:15px;
    margin-top:15px;
}
section{float:left; margin-bottom:15px;}
th{background-color:#BBBBBB;}
.sabit{position:fixed; width:40%;height:100%;right:20px;}
</style>
<table border='3' rules='none' cellpadding='10px' width='500px;'>
    <tr>
        <td rowspan='3' width='110px'>
            <img src='{$a['resim']}' width='100px' height='100px'>
        </td>
        <td>
            <h3>{$a['adi']}</h3>
            <p>{$a['aciklama']}</p>
        </td>
    </tr>
</table>
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Siparis.php dosyamızın içeriği;(DEVAMI)

```
<td align='right'>
    <p align='right'>{$a['fiyat']} TL </p>
    <a
href='siparis.php?gorev=urun_ekle&urunid={$a['id']}' <button>Sepete Ekle</button></a>
    </td>
</tr>
</table> ";
}
echo" </section>";
    $sorgu->free_result();
    $sorgu->close();
}

$vt->close();

?>
<div class='sabit'>
<iframe src="sepet.php"scrolling="no" style="width:100%;height:100%;border:none;"/>
</div>
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Şimdide sepet.php dosyamızın içeriğini yazalım ;

```
<style>
  table{
      border:2px solid lightblue;
      border-radius:15px;
      margin-top:15px;
      }
  th{background-color:#BBBBBB;}
</style>
<?php //sepetsayfamız
//şimdi sepet kısmını yapalım sepete ait verilerin tamamı cookie dosyasından gelecek
///önce daha önceden ürün varmı çerezleri alalım
    if(isset($_COOKIE['sepet']))
    {
        $sepetDizisi=unserialize($_COOKIE['sepet']);
    }else
        $sepetDizisi=array("Sepet Boş");
//print_r( $sepetDizisi);
$metin=" <section class='sabit'>
    <table border='3' rules='none' cellpadding='10px' width='500px;'>
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Şimdide sepet.php dosyamızın içeriğini yazalım ;(DEVAMI)

```
<tr>
    <th>Ürün Adı</th><th>Fiyatı</th><th>Ürün Adedi</th><th>Sil</th> </tr>";
$stop=0;
foreach($sepetDizisi as $urn)
    {
        $stop+=($urn['adet']*$urn['fiyat']);
        $metin.=" <tr>
            <td > <p>{$urn['adi']}</p> </td>
            <td> <p align='right'>{$urn['fiyat']} TL</p> </td>
            <td align='right'> <p>{$urn['adet']} ADET</p> </td>
            <td align='right'>
                <a href='siparis.php?gorev=urun_sil&urunid={$urn['id']}' target='_parent'> <button>Ürünü Sil</button></a>
            </td>
        </tr> ";
    }
    echo" $metin <tr>
        <td colspan='5' align='right' style='padding-right:40px; font-weight:bold'>Toplam Tutar : $stop TL </td>
        </tr>
    </table>
</section> ";
?>
```

PHP'de Cookie Yönetimi

Sayfamızın
son hali;

Ürün Eklendi

Kalem
Yumuşak Kurşun Kalem

2.00 TL

[Sepete Ekle](#)

Kalem
Tükenmez Kalem

3.00 TL

[Sepete Ekle](#)

Silgi
Kaliteli Yumuşak Silgi

2.00 TL

[Sepete Ekle](#)

Kitap
TEOG Test Kitabı

25.00 TL

[Sepete Ekle](#)

Defter
5 orta çizgili harita metod

10.00 TL

[Sepete Ekle](#)

Ürün Adı	Fiyatı	Ürün Adedi	Sil
Kalem	3.00 TL	7 ADET	Ürünü Sil
Kitap	25.00 TL	1 ADET	Ürünü Sil
Kalem	2.00 TL	1 ADET	Ürünü Sil
Toplam Tutar : 48 TL			

KAYNAKLAR

- İnternet ortamı
- PHP ve AJAX Haydar TUNA
- A'dan Z'ye PHP Rıza ÇELİK

